

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

**Hanke: Valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla,
ympäristövaikutusten arviointiohjelma**

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten
arviointiohjelmasta 22.4.2024 VARELY/5406/2023

VASTINEET

HUOMIOINTI YVA-SELOSTUKSESSA JA HANKKEESSA

Tässä taulukossa on esitetty eriteltynä kohdittain yhteysviranomaisen lausunnon
pääkohdat ja niiden huomioonotto sekä hankkeesta vastaavan näkökohdat ja
perustelut.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

1 Hankkeen kuvaus, kokonaisuus ja vaihtoehdot sekä vaikutusten merkittävyyden arviointi

Sisältö	Kommentit ja vastine	Toimenpide
Hankkeen, valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla (valtatie 2), arviointiohjelma on kuvattu ja sen tavoite on esitetty kokonaisuutena selkeästi ja havainnollisesti. Arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:n ja YVA-asetuksen 3 §:n arviointiohjelmalle asettamat sisältövaatimukset.		
Yhteysviranomaisen ottaa yksityiskohtaisissa kommentteissaan merkittäviksi vaikutuksiksi arvioimiinsa kohtiin tarkemmin kantaa.		
Hankkeen kuvaus ja sen tavoite Hankkeen, valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla (valtatie 2), arviointiohjelma on kuvattu ja sen tavoite on esitetty kokonaisuutena selkeästi ja havainnollisesti. Arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:n ja YVA-asetuksen 3 §:n arviointiohjelmalle asettamat sisältövaatimukset. Yhteysviranomaisen ottaa yksityiskohtaisissa kommentteissaan merkittäviksi vaikutuksiksi arvioimiinsa kohtiin tarkemmin kantaa.		
Hankealue ja hankekokonaisuus Hankealue, jolla merkittäviä arvioitavia vaikutuksia hankkeesta todennäköisesti syntyy, on määritelty arviointiohjelmassa yhteysviranomaisen mielestä asianmukaisesti. Arviointiohjelmassa esitetyn hankekokonaisuuden määrittely edellyttää täsmentämistä. YVA-menettelyssä on tärkeää arvioida hankkeen koko elinkaaren aikana muodostuvat merkittävät vaikutukset. Arviointiohjelmassa on tuotu hyvin esiin muodostuvan uuden valtatie 2:n aiheuttamien vaikutusten arviointi ja myös rakentamisen aikaisten vaikutusten arviointi on huomioitu. Olemassa olevan valtatie 2:n purkaminen tulee kuitenkin ottaa mukaan osana rakentamisen aikaisia vaikutuksia. Hankekokonaisuuteen kuuluu olennaisena osana olemassa olevan valtatie 2:n ja sen rakenteiden, kuten siltojen purkaminen, ja siten myös purkamiseen liittyvien vaikutusten arviointi. Yhteysviranomaisen korostaa, että kyseessä oleva tiehankkeessa korostuu hankkeen purkamisen ja rakentamisen aikaiset vaikutukset. Vaikutuskokonaisuutta on korostettu myös esitetyissä lausunnoissa ja mielipiteissä.	Tässä oli ajatuksena vakiintunut toimenpiteiden kuvaus ja hankkeen todennäköisen vaikutusalueen määrittely ensisijaisesti. Hankkeen elinkaari on otettu huomioon arviossa, sillä tarkkuudella kuin se kohtuudella mahdollista.	Hankkeen ja vaihtoehtojen kuvaus on YVA-selostuksessa tarkentunut YVA-ohjelmaan nähden.
Hankealueen nykytilan kuvaus Arviointiohjelmassa on kuvattu laadukkaasti hankealueen nykytila sen erityispiirteiden ja vaikutusten arvioinnin kannalta merkityksellisten taustatietojen osalta. Nykytilan kuvaus on arviointiohjelmassa tärkeä, koska sen pohjalta voidaan arvioida hankkeen todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia ja suunnitella haitallisten vaikutusten lieventämistoimia. Hankealueen kuvaus täyttää hyvin YVA-lain ja -asetuksen sille asettamat vaatimukset.		
Hankkeen vaihtoehdot		

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Kommentit ja vastine	Toimenpide
Hankkeelle on muodostettu arviointimenettelyä varten kaksi hanke- tai toteutusvaihtoehtoa (VE0+ ja VE1). Vaihtoehdot on kuvattu täsmällisesti tämän lausunnon sivuilla 2 ja 3. VE0+ kuvaa tilannetta, jossa valtatie 2 säilyy nykyisellään kaksikaistaisena tienä ja siihen toteutetaan joitakin liikenteellisesti ja meluntorjunnan kannalta välttämättömiä parannustoiminpiteitä. VE1 kuvaa puolestaan tavoitetilaa eli ratkaisua, joka on suunniteltu tiesuunnitelmassa 2022: valtatie 2 nelikaistastetaan hankealueella ja tarvittavat katu- ja liittymäratkaisut toteutetaan. Hankealueelle rakennetaan neljä uutta eritasoliittymää. Hankevaihtoehtojen rinnalle on muodostettu vertailuvaihtoehto nolla (0), joka kuvaa tilannetta, jos kumpaakaan suunnitelluista hankevaihtoehtoista ei toteuteta. YVA-laki ja -asetus edellyttävät arviointimenettelyltä kohtuullisia hankevaihtoehtoja, joista yksi on hankkeen toteuttamatta jättäminen. Hankkeen toteuttamatta jättäminen eli VE0 voidaan jättää muodostamatta, mikäli se ei erityisestä syystä ole tarpeen tai mahdollinen. Valtatie 2 hankkeessa puhdas YVA-lain mukainen nollavaihtoehto ei ole mahdollinen ja toteuttamiskelpoinen. Valtatie 2 hankkeessa muodostetut hankevaihtoehdot ovat lähtökohtaisesti hankkeeseen riittäviä ja perusteltuja. Niihin vaikuttavat muut reunaehdot, kuten tehdyt kaavoitusratkaisut ja hankkeen olemassa oleva sijoittuminen. Muodostettujen vaihtoehtojen kokonaisuuteen yhteysviranomainen ottaa tarvittaessa tarkemmin kantaa lausunnon yksityiskohtaisissa kommentteissa.		
Kuitenkin VE1:llä todetaan tavoiteltavan vuonna 2022 valmistuneen tiesuunnitelman mukaista ratkaisua. Yhteysviranomainen muistuttaa, että tiesuunnitelman mukaista ratkaisua tulee olla valmius muuttaa arviointimenettelyn tulosten perusteella, mikäli sen todetaan olevan perusteltua.	Vastaa tavoitteita, YVA-ohjelmassa ei ole lukittu vaihtoehtoa, mutta siinä ei todettu tarkistamistarpeita.	
Vaikutusten merkittävyyden arviointi ja vaikutusalue Arviointiohjelmassa on esitetty keinot, joilla vaikutusten merkittävyyttä arvioidaan. Pääosin vaikutukset on esitetty tehtävän asiantuntija-arviona. Asiantuntija-arviona tehtävä vaikutusten arviointi on hyväksyttävää aina, kun käytettävissä on riittävän ajantasaista ja pätevää tietoa. <u>Käytettävän aineiston laatuun tulee kiinnittää vaikutusten arvioinnissa huomiota ja tarvittaessa selvityksiä on täydennettävä.</u> Arviointiohjelman mukaan tiettyjä tiedon puutteita esitetäänkin täydennettävän. <u>Yhteysviranomainen pyytää lisäksi ilmoittamaan käytettävissä olevan tiedon puutteet ja epävarmuudet.</u> Arviointiohjelmassa on esitys todennäköisestä vaikutusalueesta, johon kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan. Lähtökohtaisesti esitys on asianmukainen. Yhteysviranomainen kuitenkin korostaa, että tiehankkeesta, kuten valtatie 2, joka sijoittuu kaupungin keskusta, ja jonka läheisyyteen sijoittuu runsaasti asutusta, aiheutuu erilaisia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia. Arviointimenettelyssä merkittäviä vaikutuksia on arvioitava vaikutuksittain sinne saakka, mihin niitä kohdistuu. Vaikutusalue eroaa siten vaikutusmekanismeittain.	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa.	
Yhteisvaikutukset ja välilliset vaikutukset	Vastaa myös hankkeesta	Vaikutukset maankäyttöön ja

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Kommentit ja vastine	Toimenpide
Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että hankkeella voi olla erilaisia erityisesti yhdyskuntarakenteen ja maankäytön suunnitteluun liittyviä yhteisvaikutuksia muiden tiehankkeiden kanssa ja suunnitellusta hankkeesta yhdessä muiden hankkeiden kanssa voi aiheutua myös erilaisia välillisiä vaikutuksia. Hankkeesta vastaavalla (ELY-keskuksen L-vastuualue) on vireillä Porin alueella myös muita valtateiden kehittämis-, parantamis- tai rakentamissuunnitelmia. Nyt suunnitellusta valtatie 2 tiehankkeesta voi aiheutua yhteisvaikutuksia muiden tiehankkeiden kanssa. Yhteysviranomaisen esittää, että <u>todennäköiset merkittävät yhteisvaikutukset tulee arvioida keskeisiltä osin.</u>	vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa.	yhteisvaikutukset on käsitelty YVA-selostuksessa.

2 Kannanotto esitettyyn hankkeen vaikutusten arvioinnin laajuuteen ja tarkkuuteen

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
Mikäli yhteysviranomaisen ei ole jatkossa erikseen maininnut tiettyä hankevaihtoehtoa, niin yhteysviranomaisen tarkoittaa, että kannanotto on tarkoitettu huomioon otettavaksi kaikkien vaihtoehtojen yhteydessä.		
Maankäyttö ja maankäyttösuunnitelmat Arviointiohjelmassa on tuotu hyvin esiin Satakunnan maakuntakaavan ja Porin kaupungin yleis- ja asemakaavat sekä niissä esitetyt aluevaraukset, kaavamerkinnot ja keskeiset määräykset. Arviointiohjelmassa esitetyt merkittävät vaikutukset ja arviointimenetelmät ovat lähtökohtaisesti asianmukaiset. Vaihtoehto VE1 toteuttaa Porin kaupungin lausunnon mukaan parhaiten kaupungin valtatielle asettamaa liikenteellistä tavoitetta. Arviointiohjelman mukaan tiehankkeen toteuttaminen ei ole ristiriidassa voimassa olevien maankäytön suunnitelmien kanssa. Suunnittelussa on kuitenkin <u>tärkeää ottaa huomioon, että kaavojen aluevarauksilla, kaavamerkinnoilla ja määräyksillä vaikutetaan myös muiden alueelle olennaisten tavoitteiden ja arvojen toteutumiseen, toteuttamiseen tai säilymiseen.</u> Satakuntaliitto ja Porin kaupunki ovat lausunnoissaan korostaneet voimassa olevien kaavojen erilaisten tavoitteiden huomioon ottamista vaikutusten arvioinnissa. Hanke ei saa estää muiden kaavallisten tavoitteiden toteuttamista ja edistämistä. Lisäksi hankkeessa korostuu liikenteestä aiheutuvien häiriöiden vähentämisen tarve. Yhteysviranomaisen mielestä Porin kaupungin ja Satakuntaliiton esittämät tavoitteet ovat tärkeitä. Hankesuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hankealueen ympäristöön Porin keskustassa sijoittuu paljon	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa.	YVA-selostuksessa on esitetty YVA-ohjelmaa tarkemmin asemakaava-asiaa niiltä osin, kun ristiriitoja tai huomionarvoisia kaavasisältöjä.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
erilaisia tienkäytöstä aiheutuville vaikutuksille ja tieliikenteen häiriöille herkkiä toimintoja ja aluevarauksia, kuten asuinalueita, hoitolaitoksia, päiväkoteja, virkistysalueita, pohjavesialue ja erilaisia maisema- ja kulttuuriarvoja. Niiden osalta korostuu tarve häiriöttömään ja riskittömään ympäristöön. Arviointiohjelmassa on tuotu esille erilaisia alueen herkkiä kohteita, mikä on hankkeen arviointimenettelyn toteuttamisen kannalta hyvä lähtökohta.		
Yhteysviranomainen toteaa, että suunniteltu maastokäytävän tila vaikuttaa arviointiohjelmassa esitetyn kartta-aineiston perusteella ahtaalta, ottaen huomioon hankkeen vaihtoehdon VE1:n tavoite nelikaistaistaa nykyinen kaksikaistainen tie. Huoli tien leventämisen ja erilaisten tiehen liittyvien rakenteiden sijoittamisesta ja mahtumisesta siihen varatulle alueelle suhteessa asutukseen on esitetty useissa mielipiteissä. Esitetty arviointiohjelman aineisto ei sisällä vielä tietoa suunnitellun valtatie tilatarpeesta mm. poikkileikkauksesta. Se olisi auttanut mahdollisten rakenteiden sijoittelun hahmottamisessa, mm. miten lähelle suunnitellut tierakenteet sijoitetaan suhteessa asutukseen ja onko alueelle mahdollista sijoittaa riittäviä meluntorjuntarakenteita. Arviointiselostuksessa tulee esittää riittävät ja havainnolliset karttaesitykset tiehankkeen maastokäytävästä, poikkileikkauksesta ja suunnitelluista tie- ja melurakenteista	Hanke sijoittuu Porin tiiviille keskusta alueelle, jossa on paljon yhteensovitettavia toimintoja arvoja. Tiesuunnitelmassa on tutkittu tilavaraus varsin tarkalla tasolla. Se vastaa myös kaupungin tavoitteita ja sijoittuminen on osoitettu asemakaavoissa.	Havainnollisiin kuviin ja karttaesityksiin on panostettu YVA-selostuksessa.
Maisema ja kulttuuriympäristö Olemassa olevaa hankealueen maisemaa ja kulttuuriympäristöä on kuvattu arviointiohjelmassa asianmukaisesti. Myös tehtäväksi suunnitellut vaikutusten arvioinnit ovat pääsääntöisesti tarpeellisia ja hyviä. Satakunnan museo on todennut lausunnossaan, ettei suunniteltu tiehanke sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, maisema-alueelle tai Porin kansallisen kaupunkipuiston alueelle. Hankkeen todetaan <u>kuitenkin rajautuvan tai sen vaikutusalueelle sijoittuvan useita arvoalueita, jotka tulee huomioida.</u> Hankkeella ei ole todettu olevan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa.	Arvokkaat kohteet ja vaikutukset on käsitelty YVA-selostuksessa.
Museon arvion mukaan melunsuojausratkaisulla saattaa olla maisemallisia vaikutuksia ja ne voivat vaikuttaa siihen, miten nämä arvokkaat alueet koetaan. Yhteysviranomainen näkee tärkeänä, että mikäli hankkeen haittavaikutusten torjuntaan liittyvän rakenteen, kuten meluaita tai -valli, sijoittamisen todetaan olevan ristiriidassa kulttuuriarvojen kanssa, niin siltä	Tämä tasapainottelu keskenään ristiriitaisten tavoitteiden yhteensovittamiseksi oli keskeinen osa tiesuunnitelman meluntorjuntaratkaisun muodostamista, ja asia avataan uudelleen YVA-menettelyn myötä. Meluntorjuntaa ei päädytty muuttamaan tiesuunnitelmassa	Arvokkaat kohteet ja tierakenteiden vaikutukset niihin on käsitelty YVA-selostuksessa.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
osin tulee esittää erillinen vaikutusten arviointi. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon keinot, joilla ristiriita voidaan välttää ja ongelma ratkaista.	esitetystä, koska huomioiden reunaehdot (kl. maisema- ja kulttuuriarvot), parempaa tai toimivampaa ratkaisua ei löydetty. Ristiriidat tutkitaan kohdekohtaisesti ja ne raportoidaan YVA-selostuksessa todennäköisesti melko tarkasti muihin YVA-arvioihin nähden.	
Vaikutusalueelle todetaan lausunnossa myös sijoittuvan paikallisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia, joissa mm. riittäviä rakennusinventointeja ei ole kaikilta osin toteutettu. Vaikutuksia tulee arvioida myös todettujen arvoalueiden ulkopuolella, mikäli se on hankkeesta aiheutuvien merkittävien vaikutusten osalta tarpeellista. Arvioinnissa käytettävän materiaalin ja arviointiselostuksessa esitettävän havainnemateriaalin tulee olla kattavaa.	Vaikka rakennusinventointeja ei ole, vaikutuksia voidaan arvioida riittävällä tarkkuudella. Havainnemateriaaliin panostetaan.	Asia on otettu huomioon YVA-selostuksessa.
Luontovaikutukset ja virkistysalueet Hankealue, valtatie 2, sijoittuu Porin kaupungin keskustaan, eikä sen välittömässä läheisyydessä ole luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 - alueita, joihin hankkeella olisi vaikutusta. Arviointiohjelmassa luontovaikutusten arviointi on esitetty tehtävän asianmukaisesti. Kuitenkin kuten arviointiohjelmassa on todettu, niin erityisesti hankkeen vaihtoehdon VE1 toteuttaminen todennäköisesti tarkoittaisi olemassa olevan luontoympäristön pirstoutumista, puuston poistamista ja sillä olisi vaikutusta alueen nykyiseen linnustoon ja eläimistöön. Tien leventäminen ja muut tiehen liittyvät rakenteet, kuten meluntorjunta, vaikeuttavat alueen eläimistön tienylittämistä. Kun alueella oleva luontoympäristö on jo vähentynyt, niin jokaisen puun ja luonnonmukaisen alueen merkitys lisääntyy niin alueen ihmisille kuin eläimille ja kasveille. Mielipiteissä ja myös Porin kaupungin lausunnossa on todettu, että suunnitellun Tikkulan eritasoliittymän alueella on jo kaadettu metsäalue ja se on herättänyt alueen ihmisissä surua. Yhteysviranomaisen esittää, että hankkeen luontovaikutusten arvioinnissa tulisi esittää, miten tiehanke voitaisiin toteuttaa siten, että säilyisi mahdollisimman paljon erilaista luontoympäristöä. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota erilaisten vieraslajien yleisyyteen alueella ja siihen, miten vieraslajien leviämistä voitaisiin estää.	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa. Luontopohjaiset ratkaisut ja haittojen minimointi ovat lähtökohtaisesti keinovalikoimassa. Vieraslajiselvitys on mukana jo menetelmissä.	Asia on otettu huomioon YVA-selostuksessa niin ihmisiin kohdistuvissa vaikutuksissa kuin luontovaikutuksissa.
Hankkeeseen liittyvät riskit Valtatie 2 johtaa Porin suureen Mäntyluodon satamaan. Valtatie 2:n kautta kulkee jo nyt ja myös jatkossa paljon raskasta liikennettä. Osa	TUKES-asiaan panostettiin lausunnon johdosta, mutta tietoja ei saatu kyselystä huolimatta.	Vaikutukset liikenneturvallisuuteen ja sujuvuuteen sekä tulvariskeihin kuuluvat

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
raskaista ajoneuvoista on myös kemikaaleja kuljettavia rekkoja. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on todennut lisäksi lausunnossaan, että valtatie 2:n parantamishanke sijoittuu useamman Tukesin valvonnassa olevan laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavan laitoksen konsultointiväyhykkeelle. Yhteysviranomainen esittää, että hankkeen vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon Tukesin esittämät huomiot ja selvitetään hankkeeseen liittyvät todennäköisimmät riskit ja mahdollisuudet niiden toteutumisen välttämiseen. Lisäksi selostuksessa arvioinnissa tulee esittää, miten huomioidaan mm. erilaisten pelastustoimen hälytysajoneuvojen tarpeet. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös se, miten hälytysajoneuvojen ja raskaanliikenteen tarpeet huomioidaan valtatieen rakentamisvaiheessa. Porin keskusta-alue kuuluu tulvariskialueeseen. Valtatie 2 todetaan olevan ja se tullaan myös jatkossa rakentamaan tulvariskialueen yläpuolelle. Arviointiselostuksessa tulee kuitenkin pohtia niin rakentamisaikaisen vaikutusten arvioinnin kuin käyttöön otettavan tien osalta tulvaveden vaikutuksia. Riskien arvioinnissa tulee ottaa huomioon niin asutusalueet kuin pohjavesialueet.		arviointiin. TUKES-asiaa selvitetty ja tulokset on raportoitu YVA-selostuksessa.
Pohjavesivaikutukset Arviointiohjelmassa on tunnistettu todennäköisesti oikein, että merkittävimmät vaikutukset pohjavesialueisiin aiheutuvat todennäköisesti rakentamisen yhteydessä ja erityisesti Käppärän risteys sillan rakentamisesta. Hankkeen suunnittelualueen pohjoisosan lähelle sijoittuu Ulasoori-Vähärauma 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Alueen etäisyys väylästä noin 10–20 m. Muodostuman todetaan arviointiohjelmassa keräävän pohjavettä laajalta alueelta ja pohjavettä muodostuu noin 10 000 m³/d. Alueella sijaitsevaa vedenottamoa käytetään Porin kaupungin varavedenottamona. Lisäksi Porin keskustan alueella todetaan olevan Karjarannan 2-luokan pohjavesialue. Yhteysviranomainen korostaa, että pohjaveden pilaamiskielto on ympäristönsuojelulain 17 §:n nojalla ehdoton. Kaikesta pohjavedelle aiheutuvasta haitasta voi aiheutua pysyvää haittaa. Pohjavesialue muodostaa erityisen herkän kohteen valtatieen rakentamisen mahdollisille vaikutuksille. Valtatie 2 hankkeen suunnitellussa tuleekin kiinnittää huomiota, miten haitalliset vaikutukset pohjavesialueille hankkeen rakentamisen aikana torjutaan. Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää myös huomiota rakentamisaikaisten riskien hallintaan, jolla voi olla vaikutusta	Vastaa hankkeesta vastaavan tavoitteita ja YVA-ohjelmaa. Tiesuunnitelman vuoksi YVA-arvion tueksi on saatavilla poikkeuksellisen tarkka tieto asiasta.	Asia on otettu huomioon YVA-selostuksessa.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
pohjavesiin. Ne voivat liittyä esimerkiksi, pintavesien ohjaukseen, tulvavesien hallintaan tai kemikaali- tai liikenneonnettomuuksiin. Arviointiohjelmassa on tunnistettu oikein, että merkittävimmät vaikutukset pohjavesialueisiin todennäköisesti aiheutuvat hankkeen rakentamisen yhteydessä, mutta haitallisia vaikutuksia voi pohjavesille aiheutua myös tiehankkeen toteutumisen jälkeen. Yhteysviranomainen korostaa, että pohjaveden pilaamiskielto on ympäristönsuojelulain 17§:n nojalla ehdoton. Valtatie 2 hankkeen suunnitellussa tuleekin esittää, miten haitalliset vaikutukset pohjavesialueille hankkeen rakentamisen aikana torjutaan. Erityisesti yhteysviranomainen näkee tärkeäksi hankealueen hule- ja valumavesien ja niitä koskevien pumppaamojen suunnittelun siten, ettei valumavesistä aiheudu haittaa pohjavesille.		
Pintavesivaikutukset Pintavesien käsittely ja ohjaus sekä niihin kohdistuvien kuormitusvaikutusten arviointi on esitetty arviointiohjelmassa asianmukaisesti. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen hankealueella tulee selvittää tarkasti ja nimetä kohdekohtaisesti toteutettavia toimenpiteitä niiden aiheuttamien haittojen estämiseksi ja lieventämiseksi. Happamien sulfaattimaiden käsittelyyn on otettu kantaa lausunnon kohdissa 6.2.8.3 Rakentamiseen tarvittavat maa-ainekset sekä pintavesien käsittelyyn liittyvien riskien hallintaan kappaleessa 6.2.4. hankkeeseen liittyvät riski ja kappaleessa 6.2.5 pohjavesivaikutukset. Pintavesien hallintaa koskevassa vaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että Porin kaupungin keskusta sijoittuu suurelta osin tulvariskialueelle.	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa.	Happamien sulfaattimaiden esiintyminen, käsittely ja niihin liittyvät tiesuunnitelman mukaiset varotoimenpiteet on kuvattu selostuksessa (luvut 11.5.2 ja 11.7). Tulvariskialue on huomioitu suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa.
Vaikutukset ilmastomuutokseen ja kiertotalouteen Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia ilmastomuutokseen aiheutuu sekä tien rakentamisesta, että sen käyttämisestä. Ilmastovaikutuksia esitetään arvioitavan koko elinkaaren ajalta. Arviointiohjelmassa esitetty arviointitapa on lähtökohtaisesti asianmukainen. Arviointiin tulee kuitenkin lisätä myös osuus ilmastomuutokseen sopeutumisesta ja miten varaudutaan mm. pintavesivaikutusten, kuten tulvien tai muihin ilmaston ääriolosuhteisiin. Yhteysviranomainen korostaa, että valtatie rakentaminen on aina suuri rakennustyömaa. Maapallon rakentamiseen käytettävien materiaalien määrä on rajallinen ja kaikessa rakentamisessa tulee pyrkiä toteuttamaan kiertotaloutta. Arviointiselostuksessa tulee	Maa- ja kallioperää ja luonnonvaroja käsittelevässä luvussa on käsitelty uusiomateriaalien potentiaalisia käyttömahdollisuuksia.	Asiaa on täydennetty YVA-selostuksessa.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
esittää arvio siitä, miten hankkeessa toteutetaan kiertotaloutta.		
Rakentamisen aikaiset vaikutukset Valtatie 2 arviointimenettelyn tarpeesta 19.9.2022 antamassaan päätöksessä ELY-keskuksen Y-vastuualue on korostanut hankkeen sijaintipaikan herkkyyttä useille hankkeesta aiheutuville vaikutusmekanismeille sekä hankkeen eri elinkaaren vaiheissa, erityisesti rakentamisessa, muodostuvien vaikutusten arvioinnin tarvetta. Arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä on myös korostettu rakentamisen aikaisten vaikutusten arvioinnin tärkeyttä. ELY-keskuksen Y-vastuualue on korostanut päätöksessään lisäksi, että valtatie 2 hankkeen rakentamisaika on pitkä, mahdollisesti useita vuosia ja sen aikana todennäköisesti muodostuu erilaisia merkittäviä vaikutuksia. Yhteysviranomainen toteaa, että rakentamisen aikaiset vaikutukset eroavat valtatie 2:n käyttämiseen liittyvistä vaikutuksista ja ne tulee esittää tarvittavilta osin erillisenä valtatie 2:n käyttämiseen liittyvistä vaikutuksista. Hankkeen arviointiohjelmassa on esitetty, että rakentamisen aikaiset vaikutukset otetaan huomioon arvioinnissa. Esitetyltä osin vaikutusten arviointi on kohdistettu asianmukaisesti. Yhteysviranomainen korostaa, että tien rakentamisen aikana syntyvät vaikutukset ympäristöön eroavat valtatie 2:n käytön aikaisista vaikutuksista ja monet tienkäytön vaiheissa olevat haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot eivät ole käytössä. Arviointiohjelmassa rakentamisen aikaisien vaikutusten merkittävyydestä on sivulla 119 todettu, että "Rakentamisen aika on kuitenkin rajattu ja tien elinkaareissa suhteellisen lyhyt. Monet rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat kuitenkin palautuvia." Yhteysviranomaisen mielestä vaikutuksia, joita ajallisesti arvioidaan muodostuvan 2–3 vuotta, ei voida pitää lyhyenä. Satakuntaliitto on lausunnossaan esittänyt, että rakentamisen aikaisia vaikutuksia tulee arvioida ja havainnollistaa mm. rakentamistoimenpiteiden sijoittumisen, rakentamisen ajankohdan ja ajallisen keston osalta. Yhteysviranomainen yhtyy tähän esitykseen.	Vastaa myös hankkeesta vastaavan tavoitteita ja myös YVA-ohjelmaa. Otetaan huomioon yhteysviranomaisen näkemys siitä suhteellisesta keston luonteesta (ei lyhyt). YVA-selostuksessa vaikutuksen merkittävyyttä on pohdittu vaikutusten selvittämisen pohjalta. Merkittävyyden arviota perusteltu. Rakentamisaika ei ole lyhyt, mutta haitta kohtalainen.	Asia on otettu huomioon YVA-selostuksessa.
Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset Valtatie 2 rakentamista suunnitellaan tiheästi asutulle alueelle. Koska hankkeen rakentamisaika on esitetyn mukaan 2–3 vuotta, niin rakentamisesta todennäköisesti aiheutuvat erilaiset vaikutukset ihmisiin ovat varsin pitkäkestoisia. Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että valtatie 2:n rakentaminen saattaa olla erityisen hankala asukkaille ja se	Vastaa hankkeesta vastaavan tavoitteita ja YVA-ohjelmaa.	

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
on tunnistettu myös suunnitelluissa arvioinneissa. Rakentamisesta ihmisille aiheuttavia merkittäviä vaikutuksia ovat mm. melu, tärinä, pöly, rakentamiseen liittyvän raskaan liikenteen lisääntyminen, erilaiset liikenteen järjestelyä koskevat muutokset, liikenneturvallisuuskysymykset ja häiriöt, jotka vaikuttavat eri kohteiden saavutettavuuteen. Rakentamisen sijoittuminen lähelle ihmisen koteja lisää yleensä kokemusta haittavaikutuksista. Rakentamisen kesto ja vaikutukset voivat vaihdella eri kohteissa, mm. siltojen ja eritasoliittymien rakentamisen johdosta. Haitalliset vaikutukset voivat vaikutusmekanismeiltaan ja myös ajallisesti vaihdella eri kohteissa. Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota paitsi siihen, miten erilaiset vaikutusmekanismit vaikuttavat ihmisiin, niin myös siihen, miten haitallisia vaikutuksia voidaan torjua tai välttää tai miten tiedotetaan lähialueen asukkaita merkittävästä haitasta, sen kestosta ja mahdollisista haittojen lieventämiskeinoista. Ihmisille voi aiheuttaa häiriötä myös muut asiat, joita on tarpeen selvittää tarkemmin hankkeen arviointimenettelyn yhteydessä järjestettävissä työpajoissa.		
Jätehuolto Valtatie 2 rakentamiseen kuuluu keskeisenä osana olemassa olevan valtatie ja sen rakenteiden purkamisen. Arviointiohjelmassa ei ole esitetty YVA-menettelyssä arvioitavaksi purkamisen yhteydessä muodostuvia jätteitä, niiden määrää, hyödyntämistä, käsittelyä tai niistä todennäköisesti aiheutuvia vaikutuksia. Vaikutusten arviointia tulee täydentää jätteisiin liittyvän vaikutusarvioinnin osalta. Valtatie 2:n rakentamisen aloittamiseen liittyy merkittävä määrä tiehankkeeseen liittyviä purkamiskohteita, joita ovat mm. sillat, rampit, liikenneopastelaitteet ja tien päällyste. Hankkeen rakentamisen ja erityisesti purkamisen yhteydessä syntyy merkittäviä määriä erilaisia jätteeksi luokiteltavia materiaaleja, kuten betonia, asfalttia, puutavaraa, metalleja ja jätteeksi luokiteltavia maa-aineksia, mm. mahdollisia pilaantuneita maa-aineksia ja hyötykäyttöön kelvottomia ylijäämämaita. Arviointiselostuksessa tulee kuvata hankkeen yhteydessä muodostuvat erilaiset merkittävät jättejakeet, arvioida niiden määrät, jätelain mukainen luokitus ja niiden käsittely- ja/tai hyödyntämismahdollisuudet sekä niiden edellyttämät luvat. Lisäksi jätteisiin liittyvät ja niistä todennäköisesti aiheutuvat merkittävät vaikutukset sekä jätteiden hyödyntämiseen tai käsittelyyn tarvittavat suunnitelmat ja luvat tulee arvioida.	Keskustellaan hankeryhmässä mahdollisuuksista ja arvion tietopohjan tasosta. Nämä tiedot selviävät rakentamisvaiheessa ja niihin hyvin vaikea ottaa kantaa luotettavasti arvioiden.	Hankkeen yhteydessä muodostuvia jättejakeita ja uusiomateriaalien käyttömahdollisuuksia on arvioitu siltä osin, kuin se tässä suunnitteluvaiheessa on mahdollista ja mielekästä. YVA:ssa keskeistä on eri vaihtoehtojen vertailu. Tarkemmat tiedot on esitetty tiehankkeen uusiomateriaaliselvityksessä, jonne ne kuuluvat.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
Rakentamiseen tarvittavat maa-ainekset Tien rakentaminen on aina mittava maanrakennustyömaa ja tienpitäjällä on olemassa tieto ja taito tienrakentamisesta. Hanketta suunnitellaan alueelle, jossa maaperän ylimpänä kerroksena on pääosin savi. Tien rakentaminen edellyttää todennäköisesti mittavaa maamassojen vaihtamista. Arviointiselostuksessa tulee esittää arvio hankkeen massatasapainosta. Arviointiohjelman sivulla 68 on esitetty kuva 3.20 hankealueen maaperästä. Se on ristiriitainen arviointiohjelmassa esitetyn muun tekstikuvauksen kanssa. Kuvasta saa käsityksen, että hankealueen maaperä on karkeaa maalajia, joka mahdollistaa tien rakentamisen. Näin ei kuitenkaan tekstin mukaan ole, vaan siinä todetaan, että hankealueella on pehmeä savikerros 2–8 m. Hankealueen maaperän kuvausta ja maanrakentamisen toteuttamista tulee selventää arviointiselostuksessa. Kokonaiskuvan saamiseksi tulee arvioida rakentamisen yhteydessä poistettavien erilaisten maa-ainesten määrä, käsittely tai hyödyntäminen, mahdolliset läjitysalueet hankealueella tai muualla sekä niiden aiheuttamat vaikutukset. Arvioinnissa tulee kuvata mahdollisten pilaantuneiden maiden sekä poistettavien happamien sulfaattimaiden sijainti, määrä, käsittely ja vaikutukset. Tiesuunnitelmassa on esitetty, että happamat sulfaattimaat sijoitetaan meluvalliin. Esitetyn suunnitelman toteutettavuus, ympäristövaikutukset ja mahdollisten lupien tarve tulee arvioida. Arviointiselostuksessa tulee esittää arvio hankkeen rakentamisolosuhteissa tarvittavien erilaisten maa-ainesten määrästä ja laadusta sekä niiden saatavuudesta.		Arviot on esitetty selostuksessa.
Rakentamisaikainen melu ja värinä Rakentamisen ja purkamisen aikana muodostuu melua ja värinää, jotka eroavat tyypillisestä tieliikennemelusta tai värinästä. Rakentamisvaiheen melu- ja värinähaitta vaihtelevat, ja välillä melu- ja värinäolosuhteet voivat olla merkittäviä. Rakentamiseen ja purkamiseen liittyy kuitenkin monenlaisia työvaiheita, joissa melu saattaa jäädä alle päiväajan melutason ohjearvon LAeq 55 dB (Valtionneuvoston päätös 993/92) tai värinä asualueille VTT:n esittämästä viihtyvyysarvosta (VTT:n tiedotteita 2278/2004). Pitkittyessään haitta voi silti olla laadultaan asumisviihtyvyyttä heikentävää. Ääniä ja värinää voivat aiheuttaa mm. erilaisten maa-ainesten kaivu, lastaus ja kuljetus, työkonien kiihdytyksiin ja peruutuksiin liittyvä piippaus sekä mahdolliset räjäytykset ja poraukset. Arviointiselostuksessa tulee kuvata ja arvioida rakentamisen aiheuttamia erilaisia melu- ja värinäolosuhteita sekä niiden kestoja.	Arviointi tehdään sillä tarkkuustasolla, kuin suunnitelmat ja rakentamismenetelmistä käytettävissä oleva tieto mahdollistavat. Lisäksi kuvataan rakentamisen aikaisten vaikutusten lieventämiskeinoja.	Arviointiselostuksessa on arvioitu merkittävimmät rakentamisen aikaista melua ja värinää alueella aiheuttavat toimet alueittain. Toiminnan kesto on arvioitu suunnitelmatietojen perusteella. Lisäksi arviointiselostuksessa on käsitelty vaikutusten lieventämiskeinoja.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
Maaperän savipatja välittää yleensä herkästi muodostuvaa tärinää ympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa tuleekin selvittää, liittyykö hankkeen rakentamiseen sellaisia työvaiheita, joista voi aiheutua tärinähaittaa ympäristöön, kuten paalutus. Mikäli tärinähaitta on mahdollinen, niin tulee arvioida, miten sitä voidaan torjua. Arviointiohjelman kuulemisen aikana on erityisesti toivottu meluntorjunnan tehostamista alueella. Vaikka palaute liittyi pääosin tieliikenteestä aiheutuvaan meluhäiriöön, niin myös tien rakentamisvaiheeseen liittyviin melu- ja tärinävaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota ja esittää mahdollisuudet niiden torjumiseksi.		
Vaikutukset ilmanlaatuun Maanrakentamisesta aiheutuu aina väistämättä pölyä ja pienhiukkasia, kaivettaessa ja käsiteltäessä suuria maa-ainesmääriä. Arviointiohjelmassa on tunnistettu pölyhaitta ja on jo todettu, että sitä vähennetään kastelujärjestelyin. Koska hankkeen rakentamisaika on pitkä ja rakentamiskohteen lähellä on runsaasti asutusta, niin arviointiselostuksessa on tärkeää arvioida tiehankkeen rakentamisen aikaiset vaikutukset ilmanlaatuun, erityisesti ilman hiukkaspitoisuuksiin (pöly) esitettyä tarkemmin. Lisäksi tulee esittää tarvittaessa toimet, joilla haitallisia vaikutuksia ilman hiukkaspitoisuuteen voidaan vähentää ja torjua.	Vastaa YVA-ohjelmaa.	Ilmanlaatuvaikutukset on arvioitu selostuksessa perustuen liikennemääriin ja alueella tehtyihin mallinnuksiin.
Valtatien käytön aikaiset vaikutukset, melu ja ilmanlaatu Valtatie 2 käytön aikaiset vaikutukset eli käytännössä liikenteestä aiheutuvien vaikutusten arviointi on arviointiohjelmassa esitetty tarkemmin, kuin rakentamisen aikaisten vaikutusten arviointi. Tämän taustalla on todennäköisesti se, että hankkeesta on aiemmin tehty erilaisia selvityksiä tiesuunnitelman yhteydessä. Yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli tehdyt selvitykset ovat edelleen käyttökelpoisia, niin estettä niiden hyödyntämiseen arviointimenettelyssä ei ole. Selvityksiä voi olla kuitenkin tarpeen joiltakin osin päivittää ja siihen on arviointiohjelmassa myös kiinnitetty huomiota.		Melumallinnus ja altistujamäärät on päivitetty selostuksen laatimista varten.
Melu Arviointiohjelman mukaan valtatie 2:n liikennemelun meluntorjunta toteutetaan pitkälti tiesuunnitelmassa suunnitellun ja esitetyn melumallinnuksen periaatteiden mukaisesti. Tieliikenteestä muodostuvaa meluhaittaa ja sen torjuntatarvetta on arvioitu vuonna 2022 valmistuneessa tiesuunnitelmassa. Arviointiohjelman kuulemisaikana annettujen mielipiteiden keskeisin sisältö koski suurelta	Vastaa YVA-ohjelmaa ja luonnosvaiheen keskusteluja, YVA-selostuksen pohjaksi laaditaan uusi melumallinnus, jossa myös tiesuunnitelman meluntorjunnan toimivuus käydään läpi. Maisema- ja kulttuuriarvot kuten edellä.	Melumallinnus on päivitetty, ja meluntorjunnan vaikutukset on arvioitu. Selostusvaiheessa meluntorjuntaa ei päädytty muuttamaan tiesuunnitelmassa esitetystä, koska huomioiden reunaehdot (toteuttamiskelpoisuus, kustannukset, maisema- ja kulttuuriarvot), parempaa

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
osin liikenteestä aiheutuvaa melua ja sen aiheuttamaa haittaa. Palaute oli odotettua huomioiden hankkeen sijoittuminen ja asutuksen läheisyys. Arviointiohjelmassa esitettyjen tietojen pohjalta tieliikennemelulle altistuvien määrä tulee tiehankkeen toteuduttuakin olemaan suuri. Jo suunniteltujen meluntorjuntatoimien on todettu vähentävän melulle altistumista alueella, mutta siitä huolimatta päivääjän meluohjearvon, LAeq 55 dB (VnP 993/92), ylittävälle melulle tulee suunnitelman toteuduttuakin altistumaan hankealueen lähiympäristössä huomattava määrä ihmisiä. Kaikkiin melun kohteeksi joutuviin kohteisiin ei ole tiesuunnitelmassa esitetty tehtävän meluntorjuntaa. Yhteysviranomainen esittää, että <u>arviointimenettelyn yhteydessä on tarve pohtia uudelleen meluntorjuntaa hankealueella ja keinoja sen torjumiseksi sekä tehdä erilaiset toimet huomioiva uusi selvitys hankealueen melualueista ja melulle altistuvien määrästä ja esittää, miten melulle altistumista voidaan alueella vähentää.</u> Tavoitteena tulee olla, että valtioneuvoston päätöksen meluohjearvoista (VNP 993/92) mukaisten meluohjearvojen (LAeq 55 dB päivällä ja 50 dB yöllä) ylittävälle melulle altistuvien ihmisten määrä on tien valmistuttua mahdollisimman pieni. Yhteysviranomainen on esittänyt aiemmin lausunnon kappaleessa 6.2.2 Maisema ja kulttuuriympäristö tavoitteena, että mahdollinen meluntorjunnan ja maiseman tai kulttuuriarvojen suojelun ristiriita tulee arviointiselostuksessa selvittää.		tai toimivampaa ratkaisua ei löydetty. Melutasot alenevat merkittävästi nykyisestä uusien meluesteiden takana, ja vaihtoehdossa VE1 suojataan kaikki selvitysalueen asuinalueet. Laskennallisesti meluntorjunnasta huolimatta melulle altistujia on myös hankevaihtoehtojen mukaisissa tilanteissa, mutta tulee huomioida, että todellinen altistujien määrä on vähäisempi. Altistujiksi lasketaan kaikki, joiden asuinrakennuksen ulkoseinään kohdistuu ohjearvot ylittävä melutaso, vaikka pihalla olisi aluetta, jolla ohjearvot toteutuvat ja rakennuksessa on riittävä ääneneristys.
Yhteysviranomainen esittää lisäksi arvioitavaksi: Hankkeen yhdeksi tavoitteeksi on esitetty, että valtatie 2 Porin keskustassa liikenteen katonopeus nostettaisiin hankkeen toteuttamisen jälkeen tasolle 80 km/h. Tieliikenteen nopeuden lisäys lisää myös tieliikenteestä aiheutuvaa melua. Yhteysviranomaisen mielestä lähialueen melulle altistuvien määrä huomioiden tavoitetta katonopeuden nostamiseksi on tarpeen pohtia uudelleen. Yhteysviranomainen esittää huomionaan, että hankealueelle on suunniteltu toteutettavan neljä eritasoliittymää ja ne sijoittuvat varsin lähelle toisiaan. Eritasoliittymät yhdistävät osittain eri valtateitä (vt 2 ja vt 8) toisiinsa ja osin valtatie yhdistetään eritasoliittymillä katuverkkoon. Eritasoliittymissä ajoneuvojen vauhti hiljenee tai kiihtyy sen mukaan, onko se tulossa tai poistumassa valtatieltä. Kun ajoneuvo tulee eritasoliittymästä valtatielle, niin se pyrkii saavuttamaan valtatie liikenteen vauhdin. Kiihdyttäminen ja hiljentäminen vaikuttavat liikenteestä aiheutuvaan melutasoon ja se on myös liikenneturvallisuuskysymys.	Altistujamäärät nykyisellä 70 km/h nopeudella eivät ole merkittävästi pienemmät kuin tavoitteen mukaisella 80 km/h nopeudella. Jotta nopeusrajoitusta alentamalla saavutettaisiin merkittävä altistujamäärien vähenemä, rajoituksen tulisi olla epärealistinen 40 km/h.	YVA-selostuksessa on käsitelty nopeusrajoitusten vaikutusta.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
Esimerkkinä yhteysviranomaisen esittää tilanteen, jossa ajoneuvo tulee vt 8 myöten Rauman suunnasta ja jatkaa Vt2:lta Söörmarkun suuntaan tai kääntyy ennen sitä katuverkolle. Yhteysviranomaisen esittää arvioitavaksi, olisiko hankealueen aiheuttaman meluhaitan, meluntorjunnan toteuttamisen ja myös liikenneturvallisuuden kannalta perusteltua muuttaa suunnitellun tiehankkeen lähtökohtia siten, että hanke toteutetaan alle 80 km/h nopeusrajoituksella? Tämän kaltaiseen tienpitäjän asettamaan poikkeamiseen on esitetty mahdollisuus arviointiohjelman sivulla 17.		
Vaikutukset ilmanlaatuun Tieliikenteestä aiheutuu aina haitallisia vaikutuksia ilmanlaatuun, erityisesti pakokaasupäästöistä ja katupölystä sekä sen sisältämistä pienhiukkasista. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetty arviointitapa on sinänsä asianmukainen, mutta vaikutukset ilmanlaatuun tulee arvioida ja tulokset tulee esittää niin, että lähialueen asukkaat saavat tiedon tulevan valtatie todennäköisistä vaikutuksista ilman laatuun ja sen vaikutuksesta heidän terveyteensä ja asumisviihtyvyyteen. Koska Valtatie 2 sijoittuu lähelle tiivistä asutusaluetta, niin on perusteltua arvioida hankkeen vaikutukset ilmanlaatuun hyvin.		Ilmanlaatuvaikutukset on arvioitu selostuksessa perustuen liikennemääriin ja alueella tehtyihin mallinnuksiin.
Hankkeen edellyttämät strategiat, suunnitelmat ja luvat Arviointiohjelmassa on esitetty hyvä kuvaus niistä strategioista, suunnitelmista ja ohjelmista, jotka vaikuttavat ja ohjaavat tiehankkeen suunnittelua ja jotka tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa. Samoin hankkeen tarvitsemat eri lakien mukaiset luvat ja päätösmenettelyt on esitetty arviointiohjelmatasolla riittävästi. Esitystä tulee täydentää arvioinnissa havaittavilta osin. Yhteysviranomaisen tuo esille mm. jätteiden käsittelyn tai hyödyntämisen edellyttämät suunnitelmat, päätökset ja hyväksymismenettelyt sekä mahdolliset meluntorjuntailmoitukset. Lisäksi Porin kaupunki on lausunnossaan korostanut huomioon otettavaksi mm. asumisterveysasetuksen ja sen edellytysten huomioimisen. Vaikka asumisterveysasetus on terveydensuojelulain nojalla säädetty, niin on perusteltua ottaa se huomioon erityisesti meluvaikutuksien vaikutusten arvioinnissa.		YVA-selostuksessa on esitetty tarkemmin kuin YVA-ohjelmassa strategiat, suunnitelmat ja luvat.

LIITE 4. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioonotto

3 Muut

Sisältö	Pohdinta / vastine	Toimenpide
YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen Arviointimenettelyn yhteydessä pidetään arviointimenettelyyn liittyvät yleisötilaisuudet ja kuulutusaikana on mahdollista antaa mielipiteitä ja lausuntoja yhteysviranomaiselle. Lisäksi hankkeesta vastaava ja arviointia toteuttava konsultti järjestävät asukkaille työpajoja ja konsultti on järjestänyt jatkuvan palautteenantomahdollisuuden verkkosivuillaan. Hankkeen suunnittelua tehdään hankeryhmässä, johon kuuluvat keskeiset viranomaiset. Yhteysviranomaisen mielestä hankkeen osallistumisen järjestäminen on toteutettu hyvin.		
Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys YVA-laki asettaa pätevyysvaatimuksen vaikutusten arvioinnin tekijöille. koska arvioijien pätevyys vaikuttaa keskeisesti siihen, minkä laatuinen hankkeen arviointimenettelyn tulos on. Vaikutusten arvioinnista vastaavien henkilöiden pätevyys on esitetty asianmukaisesti arviointiohjelmassa, ja yhteysviranomaisella ei ole siihen lisättävää.		